

پیشنهادهایی برای گذراندن روزهای خانه‌نشینی

فرصت طلایی برای «واقع‌بینی»

در نگاه اول مستند جذابیت چندانی ندارد. تا حرف مستند می‌شود خیلی‌ها یاد از بقا و شکار بچه آهو توسط یک شیر می‌افتند. اما واقعیت چیز دیگری است. این روزها انواع مستند دارد جای خودش را در جامعه ما پیدا می‌کند. کتاب‌هایش پرفروش می‌شوند. فیلم‌هایش جایزه می‌گیرند و پادکست‌هایش بین مردم می‌چرخد. این صفحه یکجور معرفی مقدماتی است برای آشنایی با دنیای مستند و پاک کردن خاطره پلنگ و آهو.

خانه‌نشینی کرونا ۹ ماهه شده و این وسط خیلی از سرگرمی‌های قدیمی و جدید را امتحان کرده‌اید. از تماشای فیلم و سریال و خواندن کتاب تا پختن نان در خانه و انواع بازی‌های خلاقانه با بچه‌ها. اما هنوز هم چیزهایی هست که شاید سراغشان نرفته باشید. مستند دیدن و مستند خواندن احتمالاً جزو گزینه‌های روی میز خیلی‌ها نباشد. برای خیلی از ما که با قصه و داستان بزرگ شدیم و فیلم و سریال‌های داستانی زیاد دیدیم،

دیدنی‌ها:

از بازسازی وقایع تاریخی تا مرور زندگی افراد موفق در این دسته قرار می‌گیرد. چه اهل دیدن تلویزیون باشید، چه با نرم‌افزارها به صورت آنلاین فیلم و سریال ببینید و چه تماشای تولیدات کشورهای دیگر در برنامه‌تان باشد، می‌توانید در حوزه مستند دیدنی‌های زیادی برای خودتان پیدا کنید. کافی است تلویزیون خانه را روی شبکه مستند تنظیم کنید یا مثلاً در سرویس‌های تماشای آنلاین فیلم و سریال بخش مستند را برگزینید. سایت‌هایی مثل هاشور هم به شکل تخصصی برای عرضه برنامه‌های مستند به مخاطبان فعالیت می‌کنند. علاوه بر همه اینها چند سالی است که جشنواره سینما حقیقت هم جای خودش را بین مردم و مستندسازان باز کرده است. مرور فیلم‌های برگزیده یا تحسین شده این جشنواره هم می‌تواند راهنمای خوبی باشد برای انتخاب فیلم مستند. نمونه‌های آشنایی مستند که احتمالاً در خاطر خیلی از ماست، مجموعه روایت فتح یا فیلم سینمایی ایستاده در غبار است. به جز این دو نمونه مشهور می‌توان گزینه‌های دیگری را هم پیشنهاد کرد که احتمالاً به مذاق خیلی‌ها خوش می‌آید.

آتلان: قصه این مستند درباره یک مربی پرورش اسب است. اسبی که قرار است با شرکت در مسابقه‌ها جوایز زیادی را نصیب مربی‌اش کند. علی که مربی اسب‌هاست، قرار است با این جوایزی که به دست می‌آورد، ازدواج کند. اما همه چیز مطابق میل قهرمان قصه ما پیش نمی‌رود. معین کریم‌الدینی، کارگردان ۴۰ ساله این مستند است و در کارنامه‌اش ساخت دو فیلم مستند دیگر هم دیده می‌شود. او با آتلان انواع و اقسام جوایز جشنواره‌های داخلی و خارجی را به خودش

خواندنی‌ها:

برای وارد شدن به دنیای مستند گزینه‌های زیادی وجود دارد که با توجه به روحیه و علایقتان می‌توانید سراغ آنها بروید. سفرنامه، خاطرات بزرگان و کتاب‌هایی که یک واقعه تاریخی را بررسی می‌کند می‌تواند پیشنهاد خوبی برای شروع باشد.

سفرنامه: دست‌تان در این حوزه برای انتخاب خیلی باز است. سفرنامه قدیمی می‌خوانید یا جدی. هم می‌توانید سفرنامه ابن بطوطه که سفرش را سال ۷۲۵ هجری قمری شروع کرده بخوانید و هم بیابید جلودر و به دوره قاجار برسید: هم سفرنامه‌های پادشاهان هست هم سفرنامه سیاحان. هم ایرانی‌هایی که به خارج از ایران سفر کردند هم خارجی‌هایی که به ایران آمدند. هم سفرنامه حج بین این کتاب‌ها هست و هم سفرنامه زنان. در دوره معاصر هم الی ماشالا... سفرنامه چاپ شده. از سفرنامه برادران امیدوار تا خال سیاه حامد عسکری و سفرنامه‌های منصور ضابطیان می‌تواند برای شروع خوب باشد.

خاطرات: این دسته از کتاب‌ها روان و شیرین و جذاب است و شباهت زیادی به کتاب‌های داستانی دارد. با توجه به حوزه‌ای که به آن علاقه دارید می‌توانید کتاب‌های زیادی را پیدا کنید. اگر به نثر قاجاری علاقه دارید خاطرات تاج السلطنه از روزگار ناصرالدین شاه برای‌تان جالب خواهد بود. اگر به تاریخ جنگ علاقه دارید می‌توانید خاطرات سرداران و سربازان هشت سال دفاع مقدس را بخوانید. اگر اهل ادبیات هستید روزهای محمدعلی اسلامی ندوشن با شما که غریبه نیستید نوشته هوشنگ مرادی کرمانی گزینه‌های خوبی برای شروع است. اگر به نامه‌نگاری علاقه دارید، می‌توانید نامه‌های سیمین دانشور به جلال آل احمد را بخوانید.

اختصاص داده است. سیمرغ بلورین بهترین مستند از جشنواره سی و دوم فیلم فجر و جایزه بهترین فیلم و کارگردانی جشنواره سینما حقیقت و بهترین مستند جشنواره موندنس (آمریکا) را هم برده است. اگر دوست دارید یک مستند ورزشی که مایه‌های اجتماعی‌اش هم خیلی پررنگ است ببینید، آتلان را از دست ندهید. **در جست و جوی فریده:** فریده ۴۰ سال قبل در حرم امام رضا (ع) رها می‌شود و بعد این که او را به شیرخوارگاه منتقل می‌کنند توسط یک زوج هلندی به فرزندگی گرفته می‌شود و به هلند می‌رود. او بعد از سال‌ها تصمیم می‌گیرد به ایران بیاید و پدر و مادرش را پیدا کند. روند قصه و روایت این مستند اوج و فرود زیادی دارد و بیننده را تا آخر با خودش همراه می‌کند. آزاده موسوی و کوروش عطایی ساخت این مستند را برعهده داشته‌اند و برای ساختش کلی جایزه جایزه ریز و درشت داخلی و خارجی را هم به دست آورده‌اند. در جست و جوی فریده یک مستند تأثیرگذار است که می‌تواند به اندازه فیلم و سریال‌های داستانی مخاطب را درگیر خودش کند.

بزم رزم: در بزم رزم دعوتید به دیدن یک مستند شنیدنی. این مستند به کارگردانی وحید حسینی حکایت و سرگذشت موسیقی ایرانی در دهه ۶۰ است. در اینجا دو داستان در کنار هم روایت می‌شود. از یک طرف داستان جوانانی است که برای حفظ میهن از جانشان گذشتند و از طرف دیگر داستان اهل موسیقی است که با ابزاری که در اختیار دارند وارد میدان می‌شوند. بزم رزم پر است از تصنیف‌هایی که با این که در دهه ۶۰ تولید شده‌اند اما کاملاً به گوش مان آشناست و بارها آن را شنیده‌ایم. همین تصنیف‌ها و نواهای آشنا کمک می‌کند تا مخاطبی که به دیدن برنامه‌هایی با این سرو شکل و شنیدن گفت و گوها عادت ندارد مستند را تا آخر دنبال کند.